

Projectes d'innovació educativa en centres: un recorregut per l'escola Bartomeu Ordines.

Lídia Martí Contreras
Antoni Pons Burillo
CP BARTOMEU ORDINES. CONSELL

DADES DEL CENTRE

EL nostre centre és un centre públic d'Educació Infantil i Primària situat a Consell, amb un alumnat que als darrers deu anys ha augmentat en nombre i heterogeneïtat de manera significativa. Som un centre de dues línies, amb una plantilla que passa ja els trenta mestres. Tot i que aquestes dades poden ser molt semblants a les de la comarca, la velocitat en què hi hem arribat representa molts de canvis organitzatius i d'adaptació.

L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT (entesa com a l'atenció a totes les identitats de l'aula) i tota la renovació educativa que ens envolta han esdevingut un motor per a un nou plantejament pedagògic al centre.

TRAJECTÒRIA DE L'EVOLUCIÓ

Sense anar més lluny, podem ubicar el principi del nostre relat al curs 2001-02, en què la Conselleria disposava a la resolució de 22 de març de 2002 que tots els centres havien de revisar els seus projectes curriculars. Aquest fet cada centre l'interpretava a la seva manera però era evident que alguna cosa s'havia de fer. Així, al curs següent, es va establir un pla de treball que consistí en crear tres comissions dins del Claustre amb un tema de revisió de PCC a cada co-

missió. Una d'elles va voler tractar el tema de la metodologia aprofundint en la de llengües. Com a producte aquesta comissió va redactar un document de metodologia que és encara mare del projecte d'innovació actual. Bàsicament parlava de l'enfocament constructivista aplicat a temes com recursos, organització del professorat, avaluació, activitats, etc. Tot seguit, en Claustre, va sorgir la proposta de treballar una línia metodològica i això va suposar una necessitat de formació en centre.

I així, amb l'excusa d'una Resolució Educativa, encetàrem un debat que encara dura. Pot ser no és la millor manera d'encetar debats però en aquell moment ens va servir.

PER QUÈ UN PROJECTE D'INNOVACIÓ?

La Conselleria ja en aquell moment marcava a les seves instruccions anuals que els centres haurien de comptar amb un Projecte d'Innovació Educativa. Això sumat a la nostra situació, va marcar la necessitat de redactar uns acords i un calendari que ens comprometés a tots i totes a anar produint aquest canvi metodològic. Es va redactar el projecte d'innovació i es va demanar un seminari en formació en centres sobre expressió escrita que formaria part del pla de formació del professorat que tots els centres havien d'aprovar anualment: eram al setembre del 2003...

Ja durant aquell curs, es va detectar el que per a nosaltres és la clau de la innovació educativa, això és, què és més important per poder innovar: tenir unes estructures organitzatives dins del centre i poder repartir les responsabilitats entre tothom o comptar amb un lideratge pedagògic clar quasi unipersonal? La tria o la difícil combinació entre els dos elements hauria de donar una solució a cada realitat de centre. Nosaltres vàrem enfocar la nostra resposta cap a la creació d'una d'aquestes estructures organitzatives, la vam anomenar "Junta de mestres". Consistí en un grup de mestres de tot el claustre que, de manera voluntària, quinzenalment, es reunien per parlar d'expressió escrita aprofitant tot el treball fet al seminari del curs anterior i tota l'experiència personal de cadascú dels membres de la junta. Aquesta junta va funcionar com a tal dos cursos complets: 2004/06, i fou valorada molt positivament per tots els assistents tant per les idees tractades com pels resultats que a les aules s'anaven aconseguint (treball de textos, intercanvi educatiu de centres, intercanvi d'experiències entre mestres, lectura d'articles i llibres, aprofundiment de l'aplicació a les noves tecnologies a les aules- aquest darrer tema convertit en seminari TIC al curs 05-06-,...). El fruit d'aquestes trobades es va canalitzar cap a les reunions de cicle, intercicle i CCP, arribant a fer-se una proposta de supressió progressiva dels llibres de text a Primària per tal d'afavorir una

línia metodològica de centre fonamentada en el constructivisme. Un cop més, la necessitat promogué el projecte de formació i, de nou, amb la col.laboració del CEP vam poder fer un seminari per cercar respostes a les nostres necessitats reals, en aquell moment, L'APRENTATGE SIGNIFICATIU, ENTENDRE EL PENSAMENT DELS INFANTS.

El canvi qualitatiu derivat de tot aquest procés és un document recent i actual aprovat en claustre al juny de 2007, una vegada acabat el seminari, que recull totes les aportacions i acords metodològics. És ara aquest document un autèntic full de ruta que ens ha de permetre una vertadera innovació: capacitat per tenir noves idees, donar-les un valor que permeti aplicar-les i, finalment, veure i avaluar els resultats.

A continuació s'adjunta el document.

DOCUMENT D'ACORDS SOBRE ELS PRINCIPIS METODOLÒGICS DEL CENTRE

A partir del proper curs 2007-08, els i les mestres del CP Bartomeu Ordines introduïrem les següents estratègies metodològiques que seran el fonament de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge del nostre centre i afectaran tots els seus àmbits d'actuació i organització (vida de l'aula, programacions, documents interns, relacions amb les famílies, formació del professorat):

L'infant protagonista del seu propi aprenentatge.

Amb això entenem que:

- Ha de tenir veu a l'aula .
- Ha de participar en la presa de

decisions per tal de gestionar els processos d'aprenentatge dins l'aula (distribució de l'espai, organització de tasques: què/com/quant/per què,...)i fora (assemblees de delegats, comissions,...).

- Hem de tenir presents els seus interessos i propostes.
- Hem d'entendre els alumnes com a un tot integral, respectant les seves característiques individuals (físiques, mentals i emocionals).

La conversa entesa com a eina potent d'aprenentatge.

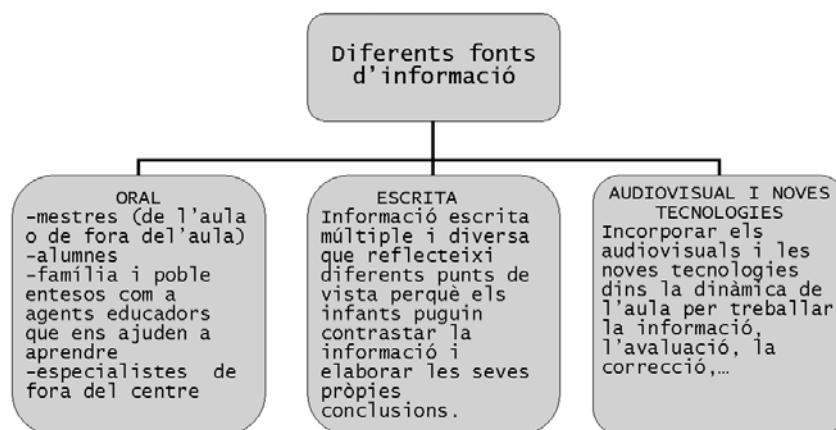
Això implica tenir-la present a totes les àrees.

Els agrupaments dins l'aula.

A l'hora de treballar a l'aula hem de preveure diferents agrupaments (gran grup, petit grup, parella, interaules, grans-petits,...) més tot el que aquesta dinàmica suposa de coordinació i posar-se d'acord entre els infants.

Els recursos humans, materials i de l'entorn.

Partir dels interessos dels infants suposa l'aprofitament de tots els recursos de fora i dins de l'aula. Anomenam d'entre d'altres:

Per al curs 2007-08 hem acordat prescindir dels llibres de text de les següents assignatures: religió, anglès, castellà i català .

Les activitats.

Tendrem en compte introduir activitats obertes per tal de respectar els diferents ritmes d'aprenentatge: treball per projectes, treball de textos, lectura funcional i significativa, matemàtica de la vida quotidiana, treball d'habilitats de pensament (filosofia), treball per tallers, treball d'habilitats socials, valors i foment de l'autoestima (educació emocional).

L'avaluació.

- Contemplarem diferents formes d'avaluació al llarg de tot el cicle:
- Tendrem en compte documentar tots els processos d'ensenyament-aprenentatge que fan els infants: transcripció de converses, filmacions, fotografies, diaris/graelles d'aula, anotacions fetes pels infants,...

- Cercarem formes per avaluar de diverses maneres; tendrem en compte que els alumnes puguin elaborar alguns criteris d'avaluació, contemplarem l'autoavaluació, l'avaluació entre els infants, avaluar a més de continguts els processos d'aprenentatge, les relacions socials, la funcionalitat i la repercussió social d'allò treballat,...

La participació i implicació de les famílies.

Acordam la importància d'explicar als pares i mares la nova manera d'enfocar l'ensenyament-aprenentatge (què feim, com ho feim i per què ho feim). Cal pensar en la necessitat de fer més reunions amb les famílies tot l'equip docent. Facilitarem que les famílies entrin a l'escola i a les aules.

La formació contínua i permanent del Claustre.

El claustre com a col·lectiu responsable dels processos d'ensenyament-aprenentatge ha de detectar la necessitat de formació i ha de promoure que aquesta necessitat sigui coberta a través dels seminaris al centre.

AVUI...

- Continuem amb la formació i enguany estam fent un seminari sobre el treball per projectes. Les necessitats que creim que ens han duit a aquest seminari són les següents.
- Donar resposta a la necessitat d'aplicar estratègies metodològiques que afavoreixin l'aprenentatge significatiu.
- Facilitar i compartir formació teòrica sobre:
  - Què vol dir treballar per projectes
  - Per què treballar per projectes
  - Com es treballa per projectes
  - Com avaluar el treball per projectes.

- Intercanviar experiències
- Dur a terme una aplicació pràctica.

Paral·lelament, ja que enguany no comptam amb llibres de text de llengües, volem parlar sobre els dubtes, inseguretats i també sobre els èxits que ens genera l'aplicació de l'enfocament constructivista a les aules. Pensam que les trobades poden ser molt profitoses...

JUST ARA...

Dimarts, 6 de novembre, 15.10 hores.

Acabam una reunió amb els tutors de Primària per parlar de programacions d'aula, document de centre, llibres de text...

Hem d'acabar i ja ens aixecam... algú diu:

-Però seguirem xerrant, no?

-Sí, sí (tots hi estam d'acord, bé va...)

DEMÀ

8.55 hores, sala de professors.

-Avui no hi ha reunió...hi ha dinar de mestres de setembre... que no n'hem de perdre cap!

-Ja va bé ja...

(sona el timbre...)